

Norrmalmstorgsdramat*Att dö på sin post*

The Stockholm Syndrome

Medverkande:

Margareta – Alt

Karin – Sopran

Gunilla – Dansare

Leif – Tenor

Rånaren – Basbaryton

Clark – Baryton

PROLOG*Rånaren maskerar sig inför rånet.*

Det har varit en fin vecka.
Lycka till med förlossningen!
Önskar jag var far till barnet.

Jag lovar ta ut honom nu.
Det kommer att gå fort.
Nu föds en helt ny stjärna.
Det här kommer att bli stort.

Till banken ska han föras,
det min enkla plan.
Med bytet ska vi sjappa.
För Clark ska bli pappa
och jag hans kumpan.

Med min kropp och hans hjärna
världens mest fruktade skurkar ska vi bli.
Ingen mer dans på cellens trånga yta.
Våra dagar bakom galler är förbi.

SCEN 1 - Rånet*Rånaren ställer ner en väska på golvet och tar fram k-pisten.***Rånaren**

Get down to the floor!

Let the party start!

De anställda på banken (Gunilla, Karin och Margareta) kastar sig ner på golvet.

Rånaren

Stand up!

Get up!

Rånaren kastar över rep och signalerar till Gunilla att binda Margareta och Karin.

Rånaren

Move! Move!

Move on!

Tie them up!

Come on!

Rånaren ställer fram en radio.

Margareta

Skjut inte!

Inte på mina ben.

Rånaren

Ingen fara.

Du är min gäst.

Jag skjuter bara

Om snuten skjuter.

Det här är en fest.

Vad heter du?

Margareta

Margareta

Rånaren ser en polis och avlossar två skott.

Gisslan

Nej!

Rånaren

Är ni inte kloka!

Ska ni skjuta tjejerna?

I wanna talk to the police!

Are you a policeman? Bra!

Vilken jävla tid det tog.

Lyssna nu jävligt noga.

Jag vill att ni tar hit Clark Olofsson.

Ni får två timmar på er.

Ni ska inte se vad ni kan göra.
Ta honom bara hit.
Jag vill ha tre miljoner och en bil.
No funny money! Ingen skit.
Vi ska åka med stil.
Clark ska va' här före två
annars dödar jag nån ur gisslan.

Hälsa din stab att när vi ska dra
ingen sketen Volvo eller Saab.
Och det rappt för jag ska satan ha
en fulltankad sportbil som går snabbt.

Rånaren lägger ner sin k-pist och binder Gunilla. Ropar till polisen.

Rånaren

Nu har ni chansen.

SCEN 2 - Förhandlingen

Rånaren

Lägg den på marken.
Back off! Backa!
Ta undan polisen
när jag ska snacka.

Rånaren talar i telefon.

Clark!
Har du lust att komma på party i Stockholm?

Lägger på.

Bring me Clark jävla sopprötter!
Motstånd gör mig stark.
Upp på fötter.
Ni kommer gilla honom skarpt.

Karin

Polisen siktar på oss.
Jag skiter på mig snart.

Margareta

Varför tar rånaren inte
pengarna och sticker?

Karin

Min hjärna försvinner,
jag är kall av skräck.
Ser hur åren rinner bort.
En ofödd lillebror är väck.

Brännvin förlåter
den som inte vill lida
Jag är fyra år gammal
och pappa gråter.
Sitter tyst vid min sida.
Tyst vid min sida.

Margareta

Jag vågar inte titta.
Han verkar helt galen.
Ska vi stå eller sitta?
Virrur runt i salen.

Repen sitter åt
Händerna är ömma
Vill slippa se hans blick
blundar för att glömma
önskar att det gick.

Tre påsar med pengar lämnas över.

Rånaren

Tjejer!
Jag ser bilen.
Jag får pengarna.

Rånaren öppnar påsarna.

Pengarna. Pengarna. Pengarna?

Va fan! Nya sedlar!
I said No funny money!
Var är Clark?
Kvar i sin cell?
Fristen är ute.
What the hell!
Ta hit honom!
Jag skjuter nån!

Gisslan

Nej!

Rånaren använder Margareta och Gunilla som mänskliga sköldar.

Rånaren

Tror ni jag missar?

Idioter!

Margareta

Skjut inte, jag har två barn där hemma.

Rånaren

Ta det kallt! Clark är på väg.

Då löser sig allt.

Rånaren släpper Margareta och håller en kniv framför halsen på Gunilla.

Gunilla (rabblar siffror)

Arton, nitton, trettiett, 18 19 31, 18 19 31

Rånaren

I will kill her!

Bring me Clark!

Rånaren dansar vilt med Gunilla.

SCEN 3 – Clark anländer

Telefonen ringer. Rånaren svarar.

Rånaren

Ja! Han är på väg!

Jag har lyckats med första biten.

Fången är fri. Clark är fri! Detta är

En protest mot hela skiten.

En protest mot allt besvär.

Rånaren släpper taget om Gunilla.

Clark anländer.

Clark (leende och självsäkert)

Vad händer här då?

Gisslan

Vem är denne rånare

Clark Olofsson omfamnar

Vad mer kan hända

när vi tre ur detta helvete
med två dårar hamnar.

Clark

Så här kan du inte ha det.
Är du helt väck?
Inte fan ha tjejerna bundna
och slagna av skräck.

Clark löser upp repen på gisslan.

Clark

Tänk att vi skulle
träffas så här.

Rånaren är tokig.
Så låt mig ha kontroll.
Ingen ska bli skadad.
Det min enkla roll.

Var inte rädda nu
Det är snart över.
Har ni ätit eller sovit?
Jag fixar det ni behöver.

Clark vänder sig utåt.

Clark

Det är bara jag. Skjut inte!
Ut ur banken! Ni kan sticka nu!
Stick! Stick och brinn!
Tänk inte ens tanken.
(pekar på Rånaren)
Killen är galen jävel,
en kamikaze.
Han är fulladdad.
En laserstyrd robot.
Kan göra vad som helst.

Vad är det här för ett partaj?
En öl vore gott.
Tjejerna behöver cigg,
och lite käk.

Clark hittar Leif som stått gömd.

Clark

Vad har vi här?
Här ska du inte stå och trycka.
Hur länge har du stått där?

Clark för ut Leif på scen.

Clark

Titta vad jag har hittat.

Gisslan

Leif!

Rånaren

Vi behöver inga hjältar.
Stick härifrån! Köp en tidning!
Du är säkert med på bild.

Clark hejdar Rånaren som vill släppa Leif.

Clark

Fyra är bättre än tre.
Du sa att det var fest.
Nu är vi jämna par.

Rånaren ger Leif sin k-pist och riktar den mot sin mage.

Rånaren

Vågar du trycka av?

Leif håller ett finger på avtryckaren.

Leif

Här skulle allt kunna ta slut
Jag är rädd, jag är förlamad,
vill fatta rätt beslut.

Skjut i självförsvar, skjut bara!
Du hamnar bakom lås och bom.
Blir som han. Som en av dom.
Vad händer om...

Clark pekar på säckarna med pengar.

Clark

Hur mycket pengar är det?

Margareta

En och en halv miljon.

Clark (till Rånaren)

Det är ju bara hälften.

Rånaren

Skit i det. Fokusera på flykten.

Vi får fri lejd och pistoler. Vi kör!

En blå Mustang med dig som chaufför.

Clark

Ska jag köra?

Som inte har körkort.

Rånaren (skrattar)

Då sticker vi!

Clark

En krypskytt! Akta dig!

Rånaren avlossar en salva. Clark kastar sig på golvet.

Clark

Dödssjukt. Som de siktar.

Vi är väl inga elefanter.

Ljuger om fri lejd.

På denna galenskap

Finns ingen hejd.

Clark ställer sig upp och ropar till polisen.

Är inte med i denna kupp

Rånaren spränger oss alla

hellre än ger upp.

Min uppgift här som förhandlare är

att ingen ska dö av ett skott.

Jaha! Vad gör vi nu då?

Rånaren

Nu är det din tur att agera.

Så vi kommer härifrån.

Clark

Det blir nog inte lätt.

Rånaren

De siktar bara på mig.

Clark

Än så länge.

Kan jag lita på dig?

Karin

Med vapen, hjälmar och visir.
Står polisen redo att skjuta.

Margareta

Jag vill ringa mina barn.
Dom är nog hungriga som vargar.

Ja, hej, det är Margareta.
Jag blir nog sen.
Jag sitter fast på banken.
Du får hämta barnen.
Blir nog kvar i några timmar.

Snälla, be min man
värma några fiskpinnar.
De finns i frysen.
Han ska värma fisken
med mycket smör.
Färdig och kall.
Med mycket smör.

Tror jag dör.
Så skärp dig.
Visa inget hat.
Pappa lär sig
nog med tiden
själv att laga mat.

SCEN 4 - Telefonsamtal**Rånaren**

Får vi inte lämna banken
finns snart ingen gisslan kvar.
Ser du på teve Olof?
Nu skjuter jag den här kroken.

Rånaren tar tag i Gunilla.

Gisslan

Skjut henne inte! Snälla vi ber dig.

Rånaren räknar ner men lägger på innan han hunnit till noll.

Rånaren

Kroknäsan viker sig aldrig.

Clark (tar upp telefonen)

Jag spyr på allt schackrande.

Vad spelar papperslappar för roll
mot allas liv här nere?

Vadå våld? Vadå lag och ordning.

Jag är ingen rånare. Jag är Clark.

Jag vill inte dö i onödan.

Som att tala med en bergvägg.

(till Rånaren) Det gäller er bägge två.

Karin

Vi sitter illa till!

Han lyssnar nog på mig.

Det är jag som är gisslan.

Jag är besviken. Sviken.

Jag är socialdemokrat,
inte desperat.

Gör mig till statsminister
bara för en kväll.

Frånta dig allt ansvar.

Jag tror polisen vill oss illa.

De smyger här omkring.

Kulor och rikoschetter

Kulor som kommer tillbaka.

Kulor som han vill ha ut.

Rånaren ger sig aldrig.

För honom finns inget slut.

Snälla rara Olof!

Gulliga, putte, putte.

Döda hjältar finns det gott om.

Jag vill inte vara en av dom.

Nu ska du inte prata som i politiken.

Polisen fick en skråma.

Här ligger snart sex av liken.

Jag vill ut härifrån.

Skönt att dö på sin post?

Vad är förtjänsten?

Dö i tjänsten?

För att rädda vem?

Hej då! Tack för hjälpen! Hjälpen.

Rånaren (tar telefonen)

Hörrö! Vad fan menar du?

Byta gisslan.

Ja, mot en man!

Jag byter dem gärna

mot dig.

Lägger på telefonen.

Palme och Geijer, vilka grejer.

Bryr sig inte om våra tjejer.

Clark

Vi stannar! Så förlorar de valet.

Margareta

Vad sa statsministern?

Karin

Dom vill varken lyssna eller förstå.

Upprepar hela tiden;

Ge upp den här striden!

Varför låter han er inte gå?

Säg till honom att han låter dig gå.

sa: Chansen att lyckas hänger löst

Fly med rånaren vore meningslöst.

Vi kan inte låta rånare blir rika

Vi ger aldrig vika för terrorism.

Ger inte efter.

För rånarens krav.

Ger inte efter.

För polisernas krav.

Ger inte efter.

För våra krav.

Margareta och Karin

Att dö på sin post så skönt det ska bli.

Margareta

Att dö på sin post, sa han verkligen så?

Du måste ha hört fel.

Vill han att vi alla i gisslan dör?

Och av vilka skäl?

Då är det upp till oss, du och jag.

Hålla rånaren lugn och på gott humör.

Blodet rinner längs bankens balustrad

målar i marmor oss röda till fresker

som spelar på minnenas eviga estrad

framför pelarens antika arabesker.

Vi cirklar runt i myternas velodrom

sjuka i ett stockholmssyndrom.

Karin

Clark! Föraren. Förövaren. Förföraren.
Skulden hamnar alltid hos kvinnan.
Clark! Föraren.

Margareta

Utnyttjade ifrågasätts vi.

Karin

Clark hälften Jesus
hälften Che Guevara.

Margareta

En skitig narkoman.

Karin

Rånaren så barnslig.
Utnyttjade ifrågasätts vi.
Misshandlade ifrågasätts vi.

Margareta

Clark så förslagen.
Låt dig inte luras.
Var rationell och resolut.

Margareta och Karin

Utnyttjade ifrågasätts vi.
Misshandlade ifrågasätts vi.

Alla

Att dö på sin post så skönt det ska bli.
Att dö på sin post.

Clark

Det är dödläge!
Vi skjuter Leif i benet,
sedan räddar jag honom.
Då gör de som vi säger.

Rånaren (till Leif)

Det förstår du ju, Leif.
Jag kan ju inte skada flickorna.
En rispa i låret. Ett litet ärr?

Clark

Tiden går

Rånaren

Det är allvar nu

Leif

Jag förstår

Rånaren

En skråma i ditt lår.

Leif

För tjejnarnas skull...

Rånaren

Säg att det går.

Leif

...är jag beredd att dö

Rånaren

En riktig soldat!

Leif

En svensk tiger.

Rånaren

Som belöning du får...

Leif

...en sketen medalj.

Rånaren

Ett ärr att skryta med.

Leif

Ett ärr för livet.

Karin

Det är väl inte så farligt?

Det är ju bara i benet.

Leif

Det är ju bara i benet.

Känslorna stelnar

i kroppens mjukdelar.

Så skönt det ska bli att dö på sin post.

Varför skjuter han inte?

Kan det vara så att skenet bedrar?

Att han inte vågar trycka av.

Att han ingen vill skada.

Varför svettas han så?

Det är ju bara i det ena.

På det andra kan jag gå.

Ett lätt sår i mitt lår.

Som att offra ett lamm.

Som att slå ihjäl en fluga.

Varför skjuter han inte.

Kommer jag till himlen

Får det duga.

Det är ju bara i benet.

Rånaren ger sin k-pist till Clark.

SCEN 5 - Natt

Rånaren lägger sig bredvid Margareta.

Rånaren

Jag byter ingen mot dig.

Får jag krama dig?

Margareta

Synd att vi inte träffades för tio år sedan.

Varför vill du krama mig?

Rånaren

Det var så länge sedan.

Margareta

Du. När ni kommer ut. Vart ska ni åka?

Rånaren

Ja, inte till någon öde ö

Man är ju kändis nu.

Brudarna kommer att stå på kö.

Margareta

Jag har ju två barn.

Rånaren

Vadå? Jag har också två.

Har inte sett mina barn på flera år.

Vi har separerat. Vill inte veta av mig.

Jag saknar dem så. Jag saknar det så.

Karin

Hur känner du rånaren?

Varför skulle han ha dig hit?

Är du med oss eller honom?

Clark

Vi träffades på kåken i Kalmar

där jag berättade om mina äventyr.

Han ville höra nya sagor varje dag

om Baalbel, Saida, Tyr.

Karin

Varför känner jag för dig?

Du är lugnet i stormen.

Sätt dig här med mig.

Lugnet i stormen är du.

Margareta

Hur känner du Clark?

Rånaren

Vi träffades på kåken i Kalmar

Han spelade gitarr och jag sjöng sånger.

Skulle hjälpa honom fly men gick på en nit.

Clark sket på sig, är rädd för dynamit.
Han behöver verkligen mig
därför tog jag honom hit.

Clark

Skulle spränga mig ut
det är inget att sörja.
Rymningen fick ett slut
innan den ens hann börja.
Min planering var allt för bra
därför är jag här idag.

Karin

De ville frälsa mig men jag var rädd.
Rädd att inte längre få vara glad,
spela kort eller nånsin mer få dansa.
Jag fick en bok med guldkantade blad.
Ur den ljud Sions toner.

Raggarna bjöd aldrig upp.
Jag var inte tillräckligt tuff.
Efter detta kommer alla
veta vem jag är.
Jag är glad att du finns här.

Rånaren

Har du hört det förut, du är så fin.
Smekningar lösgör endorfin.

Clark

Hans liv hänger på en tråd
ändå tänker han på flickor.
Lyssnar inte på mina råd,
hans fasad har sprickor.
Om han fortsätter med kärlek
istället för rån,
kommer vi aldrig härifrån.

Rånaren

Kommer, kommer...

Rånaren flyger upp.

Rånaren

De kommer! Kommer!
Ställ er vid dörren och håll emot.

Ställ upp er på ett led!

Jag skjuter alla,
Tjejerna först sen Clark.
Kommer ni in och skjuter ner oss
får jag ändå skulden.
Till det bittra slutet ska jag slåss.

Karin och Margareta

Sluta! Sluta! Sluta!

Rånaren

Jag spränger gisslan om ni kommer in.

Clark

Blockera dörren.

Rånaren

Flickorna får skåpet över sig om ni öppnar.

Clark

Vad ser du?

Leif

Det är ingen stormning.

De har stängt dörren.

PAUS

SCEN 6 – Vardag i valvet**Karin**

Vi behöver tamponger och cigg!

Clark

Uppblåsbara madrasser med pump.

Margareta

Knäckebröd.

Leif

Smör.

Karin

Ost.

Margareta

Äpplen.

Leif

Näsduk.

Karin

Halstabletter.

Margareta

Frimärken.

Clark

Öl och en flaska whisky.

S-e-a-g-r-a-m.

Clark

Nu dör han.

Rånaren

Är det gasen?

Clark

Nej, kungen!

Kungen dör nog snart.

Rånaren

Psyka mig inte!

Jag hatar gas.

Clark

Vad gör vi om?

Rånaren

Dom tar sig in.

Clark

De stormar.

Rånaren

Banken är min.

Clark

Du gormar.

Rånaren

Vi skjuter Leif.

Clark

Inte än.

Rånaren

Vi slipper slåss.

Clark

En vän.

Rånaren

En av oss.

Clark

Spränger dynamit.

Rånaren

En demonstration.

Clark

Kom inte hit.

Rånaren

I ren frustration.

Clark

Släpper de oss fria.

Rånaren

In i bilen.

Clark

De följer efter.

Rånaren

På skallgång.

Clark

Sniffar och snokar.

Rånaren

Hör inte vår sång.

Clark

Hittar våra krokar.

Rånaren

Tappar alla spår.

Alla

Valvet är vår arrest

stearinljusen smälter.

Ovanför har polisen fest

medan vi sakta svälter.

Rånaren

Bakom banksalens sandsäckar

Där krypskyttar häckar

Hittar de på allsköns myter

Om odjur och avskum som skryter

att ni en efter en ska bli våldtagen.

Med hot om våld fördriver dagen.

Gisslan

Med en påhittad vardag
håller vi skenet uppe.
Som om inget hade hänt
spelar luffarschack,
gör oss fina inför slutet.

Birgitta

Talar med rånaren
Som om han vore en vän

Karin

Talar med Clark
Som om han vore mer än en vän

Leif

Talar med förhandlaren
Som om han vore en betjänt

Birgitta

Rädslan gör mig matt
Trötthet urholkar själen
Sover i andlös spänning
kroppen stel och spänd.
Kämpar mot ligkiltighet
för vägen till frihet.

Först skjuter de Leif
sedan en av oss.
En dag blir du mamma
då tänker du som jag.

Hans vidriga händer
på min kropp,
som ingenting förstår
av det jag känner.

Tänk på livet efter detta.
Tänk på din familj.
Vi måste hålla samman
i anständighetens namn.
Så vi inte faller samman
i någon annans famn.
Gör inget dumt
i stridens hetta.

Karin

Vad menar du med det?
Tala för dig själv.

Birgitta

Jag är rädd
att jag inte längre är rädd.

Karin

Jag är rädd
att det här tar slut.

Leif

Jag är rädd
att inget längre blir sig likt.

SCEN 7 - Borren

Borrningar hörs från taket.

Rånaren

Vad är det? Gas! Täpp till alla håll!

Karin

Sluta borra!

Clark

Skrik högre
så att de hör.

Karin

Sluta! Sluta!
Ni gör så vi dör.

Rånaren

Ta det lugnt!

Karin

Rör mig inte!

Rånaren

Vad är det för slangar?
De kommer gasa oss.
(till Leif) Lägg dig under borren!

Clark

Leif kommer att ryka med.
Han är rakt under borren.

Leif

Ligger levande död i väntan
på att taket ska falla
begrava mig i en stenkista
full av damm och aska.

Betong rasar från taket och träffar nästan Leif.

Rånaren

Det är skillnad på polis
och människor, Leif.

Leif

Som en boa kramar sina offer ihjäl.
Hur kan någon vara så grym
och samtidigt vilja en väl?

Clark samlar gisslan i en ring och viskar något till dem. De tillverkar snaror som Rånaren knyter fast i några bankfack.

Clark

Det är för pressen.
Media är gisslan i vårt spel.
Tar de ett foto ökar vi stressen.

Rånaren

Här får ni halsband så ni ser fina ut på bild.
Som judarna i lägren upp i snarorna krokar!
Nassarna där uppe menar allvar.
Om gasen kommer dör vi alla.
Det är demokrati.

Margareta

Är han helt galen?

Clark

Ja.

Rånaren sätter snarorna runt halsen på gisslan.

Karin

Ni förstör mina nerver.
Har inget kvar av kroppens reserver.

Margareta

En snara kring min hals.
Räknas inte vi i gisslan alls?

Leif

Är vi bara spelpjäser för dig?

Rånaren

Hatar att använda såna grejer.

Clark

Media är en megafon...

Rånaren

Bonnjävlar! Som tvingar oss pina tjejer.

Clark

...om vi ska lyckas med vårt rån.

En kamera skickas ner. Blixt.

Gunilla tar av sin snara och dansar. Mat firas ner i rep.

SCEN 8 – Den sista måltiden

Clark sitter i mitten och delar ut bröd. Rånaren bevakar utdelning av mat som en hök.

Clark

Vi delar brödet lika.

Margareta

Jag har skinka och några kex.

Rånaren

Måste ni röka vid bordet?

Leif

Tar gärna en bit av en limpå
och med er alla delar en skål.

Om vi kommer ut lovar jag att fimpa.

Ringar av rök i begärets svarta hål
försvinner annars på den yttersta dagen.

Karin

Lite Cheddar eller Västerbotten?

Rånaren

Jag tål inte stark ost.

Karin

I Boden finns ingen kriminalitet

Där tror vi på solidaritet.

Jag vill ställa en fråga

Som jag tänkt mycket på

Varför lever vi ändå?

Clark

För att du inget annat kan.

Rånaren

Vet inte för vem jag ska leva.

Clark

Lita inte på någon.

Det är spelets regler.

De pratar om fyra instängda.

Vi är ju faktiskt sex.

Karin

När jag kommer ut ska jag ta ett bad.

Margareta

Gå ut i skogen.

Leif

Kommer tro på turen.

Bara slappa, köpa en lott.

Rånaren

Vi ska till Sydamerika.
Clark ska med. Eller hur?
Det är mina pengar.
Du fick din frihet.

Leif

Med en halv miljon.
Hur länge räcker det?

Rånaren

Det räcker, det räcker

Clark

Vafan ska jag göra i Rio?
Utan vänner eller familj.
Beirut är mitt hem.

Rånaren

Har inget att förlora
Käre kumpan.
Jag blir starkare i mörker
Varför vete fan.

Rånaren och Clark blänger på varandra.

Margareta

Har du någonsin tyckt du haft rätt
Och sedan insett att det var fel.

Rånaren

Det var en jävla fråga.

Margareta

Vad ville du bli när du var liten?
Lekte med pistol, skulle bli gangster...

Rånaren

...och slåss med pliten
på Bergakåkens gård.
Ni skrattar nog
jag ville faktiskt bli sångare.

Leif

Sjung något för oss då.

Karin

Spara en fimp till mig.
Jag fryser.

Clark lägger Rånarens munkjacka över Karins axlar

Rånaren

Det är ju min jacka

Karin

Ja, jag har snott den. Okej?
(Hittar pengar i fickan.)
 Och trettio öre i en fålla.
 De kan du behålla.

Clark

En gång när jag skulle göra en grej...

Rånaren

Måste du prata om dig själv hela tiden?

Clark

Lägg av människa! Låt mig snacka!

Rånaren reser sig från bordet

Rånaren

Blir inte klok på denna tok
 Sitter hellre på kåken som en kung
 Än lever med sin fru i ett slott
 I tanken är jag ung
 han gammal som gatan
 Vill han verkligen bli fri?
 Kan jag lita på den satan?
 Skryter och skrävlar, snackar i ett.
 Vad är fel, vad är rätt?

Clark

Med ett helrör Bacardi
 Sitter på Hamra kafé
 Jag, Osman och Mustafa
 En apelsinexportkommitté
 Röker cigarr, spelar kort och gitarr

Lägger upp våra planer
 Om hur vi ska smita
 Förbi Bekhadalens klaner
 Med hasch från Baalbek

När emot oss kom
 moralens väktare
 Med sin röda basker på sned
 Skenhelig som en ficktjyv
 Svetten dryper på hans panna

Jag försöker mäkla fred
 Han vill ha pengar såklart
 Dänger en vattenkanna
 Rakt i hans feja...

Rånaren

Pliten lyssnar ju.

Clark

Det skiter väl jag i.

Ingen sätter sig på mig.

Rånaren

Jo, jag. Jag sätter mig på dig.

Clark

Gå inte bet din analfabet.

Har just läst boken

Fåfångans marknad.

Den handlar om dig.

Rånaren

Och mina muskler säg.

Är du rädd Slöffsen

din uppblåsta gorilla?

Ska jag berätta för dom

varför du går så illa?

Rånaren ställer sig hotfullt bakom Clark.

Clark

Se på honom så mörk i synen

han har glömt vad jag heter.

Jag lyser men inte den fånen

Glöm inte våra roller bland planeter.

Månens ljus är solens ljus på månen.

Jag är gangstersveriges monark

ingen simpel hönsatjyv.

Rånaren

Jag är åtminstone ingen som i flykten

stoppar upp sedlar i ändalykten.

I mitt heliga prång är jag minsann trång.

Karin och Margareta går emellan Clark och Rånaren.

Gunilla gråtandes

Jag kommer att missa kräftskivan.

Leif (om Gunilla)

Hon kommer att byta efternamn.

Säga upp sig. Klippa håret. Aldrig mer gå ut.

Margareta

Ska vi inte gå ut på stan och dansa ikväll?

Sjung något Rånaren. Sjung är du snäll.

Leif

Thore Skogman.

Rånaren

Fan heller, jag är Taube.

Rönnerdal han valsar över Sjösala äng.

Hör min vackra visa, kom, sjung min refräng.

Margareta, Karin och Leif

Gullviva, mandelblom, kofot och blå viol.

Rånaren tar en snara runt halsen och pratar med kvinnoröst.

Rånaren

Hjälp! Hjälp! Jag är våldtagen. (gisslan skrattar)

Om de bara visste

hur bra vi har det.

Jag är ledsen

Goldfingerflickor

att det är slut på röka.

Borrljud

Inte nu igen. Ni där uppe!

Håll inte på att spöka.

Då lägger jag av en laddning.

Det är inget hot, det är ett löfte.

Gisslan

Sluta borra! Jävla borrhande! Sluta borra!

Alla

Ljudet äter sig in i min hjärna
når fram till tålamodets kärna.

En sista anhalt sen försent
innan galenskapen helt tar vid
som efter sig lämnar öppna sår
och släppta spärrar som i strid
tillsammans in i hämnden går.

Clark (viskar)

Knäpp honom!

Rånaren skjuter ett skott genom hålet i taket.

Rånaren

Jag fick den djävulen!

Gisslan

Vi fick dem!

Clark

Folkhemmet blöder!

Det där skulle du inte ha gjort.
 Dom kommer att förlora stort.
 Röda valaffischer på Norrmalmstorg.
 Kungen är döende och landet har sorg.

Rånaren

Är det gas på gång.

Clark

Det är gas på gång.
 Sagan är slut.
 Tiden glider ifrån mig.
 Då får det vara som det är.
 Eller bli som det blir.

Rånaren

Vi får tio år på Kumla
 Smaka slagen av batong.

Clark

Gosse, de burar in oss
 på Sätters fasta paviljong.

SCEN 9 - Gasen

Gas sprids ut i lokalen.

Gisslan

Tårgas! Öppna dörren! Hjälp oss ut då!

Rånaren

Stridsgas! Mot den kan vi inte strida.
 Jag skjuter er alla så slipper ni lida.

Alla

Vi ger oss! Ingen mera gas!
 Vi ger upp!

Rånaren

Jag ger mig. Ger mig!
 Ni plågar oss. Jag vill inte.
 Får och vill och kan. Det får vara för mig.

Gisslan

Snälla hjälp oss ut!
 Öppna dörren!

Clark

Lyssna tjejer.

De låter som vilddjur därute.

Gisslan

Vatten!

Clark

Det är ingen fara längre.

Det är över.

Tjejerna behöver...

Gisslan

Luft!

Rånaren

Ring mig så vi kan

prata om det här.

Ge mig en chans!

Jag lovar och svär.

Gisslan

Ska du eller vi.

Rånaren

Nej! Nej! Nej!

Vi kommer inte vinna.

För er skull jag ger upp.

Hälsa din man att han har

världens finaste kvinna.

Gisslan

Vi ger oss! Vi ger oss!

Clark

Hjälp mig med skåpet här.

Rånaren

Jag tog en chans men förlorade.

Om jag går sist skjuter de mig.

Karin

Nej! Vi tjejer går sist.

Margareta

Rånaren och Clark går före.

Karin

Du kan väl skriva?

Clark

Snälla berätta inte om allt ni sett

Gör som ni vill men jag får fem år till

Det som gick snett har aldrig skett.

Leif

Vi kommer!

Rånaren

Ha bojorna framme.

Degen är slut. Hatten av.

Är lika naken som ni.

Clark

Vi kommer ut nu
lugnt och stilla.

Karin

Gör honom inte illa!

Rånaren

Ingen är skadad.
Allt är klart.
Jag får väl ert stöd?

För mig

Är kungen
redan död.

Margareta, Karin, Leif och Rånaren

Så skönt det ska bli att dö på sin post.

SLUT

Operan om Norrmalmstorgsdramat är fiktion även om den bygger på en verklig händelse. Vi följer dramat främst ur gisslans perspektiv. Vi varken ser eller hör polisen på scen. Replikerna är korthuggna och dramatiska. Allting sker i ett nu där sex dagar komprimerats till två timmar.

Replikerna består ibland av rimmad vers för att förstärka fiktionen eller sagans form. Texten är medvetet fattig på intellektuellt tankegods även om gisslan har stunder av ingivelse och föraningar. Musiken och dansen behandlar den känslomässiga insikt och andlighet som uppstår i en extremt pressad situation. Panikens reptilsnabba beslut eller känslan av förflamning som uppstår i kampen för överlevnad.

Gisslan agerar rationellt och vi invänder i vårt drama mot Nils Bejerots psykologiska efterkonstruktion om att gisslan där och då skulle fattat tycke för rånaren och Clark. Det som kommit att heta Stockholmssyndromet och som sedan dess använts som förklaring till varför personer som Patty Hearst eller Natascha Kampusch agerade som de gjorde, till synes hjärntvättade av sina kidnappare.

Gisslan upplever polisen som ett reellt hot vilket Clark inte är sen att underblåsa. De beslut som tas kan få det hela att sluta allt annat än lyckligt. Men empatin och manipulationen fungerar åt båda håll. Om förövaren lär känna sina offer är det svårare att bruka våld (vilket inte går att jämföra med våld i hemmet eller mäns våld mot kvinnor). Gisslan i detta drama förstår medvetet eller omedvetet att använda kåkfararnas känslor och egna hedersprinciper till sin fördel.